

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 72/201819

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. marca 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED], obaja [REDACTED], zastúpených advokátkou JUDr. Silviou Prednou, Advokátska kancelária [REDACTED], s. r. o., Plynárska 7/A, Bratislava-Ružinov, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 296/2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. júla 2017 do elektronickej podateľne so zaručeným elektronickým podpisom doručená sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED], obaja [REDACTED] (spolu ďalej

len „sťažovateľa“), vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 296/2013.

2. Zo sťažnosti vyplýva, že návrhom podaným Okresnému súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) 27. septembra 2012 sa sťažovatelia domáhali vydania platobného rozkazu, ktorým by okresný súd uložil žalovanej obchodnej spoločnosti [REDACTED] (ďalej len „žalovaný“) zaplatiť im sumu 173,52 € s príslušenstvom, pričom okresný súd tomuto návrhu vyhovel a 3. októbra 2012 vydal platobný rozkaz sp. zn. 27 Ro 1493/2012, ktorý bol však zrušený podaním odporu žalovaným, pričom okresný súd následne rozsudkom sp. zn. 6 C 206/2012 z 18. marca 2013 tomuto návrhu sťažovateľov opäť v celom rozsahu vyhovel. Z dôvodu odvolania podaného proti rozsudku okresného súdu žalovaným konal v danej veci ako súd odvolací aj krajský súd, ktorý rozsudkom sp. zn. 2 Co 296/2013 z 22. marca 2017 rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil a súčasne priznal sťažovateľom nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (rozsudok krajského súdu nadobudol právoplatnosť 31. mája 2017). Podľa sťažovateľov v danom prípade nebolo ešte ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu rozhodnuté o výške im priznaného nároku na náhradu trov konania.

3. Sťažnosťou podanou ústavnému súdu sťažovatelia namietajú, že postupom krajského súdu v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 296/2013 bolo porušené ich základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, pretože krajský súd napriek tomu, že v danom prípade nejde o vec právne ani fakticky zložitú, vo veci konal viac ako tri roky, pričom krajský súd vôbec nereagoval na opakované sťažnosti sťažovateľov na prietahy v konaní (z 22. mája 2015 a 21. januára 2016).

4. Sťažovatelia v sťažnosti okrem iného uviedli:

„... konanie pred prvostupňovým súdom a odvolacím súdom predstavujú jeden celok. A teda vzhľadom na skutočnosť, že Okresný súd Bratislava V. dodnes nerozhodol o výške

trov odvolacieho konania, nemožno konanie o predmetnej právnej veci považovať ako celok za právoplatne skončené.

... v konaní o predmetnej právnej veci išlo o skutkovo a právne jednoduchú vec, v ktorej nebolo potrebné rozsiahle dokazovanie, o čom svedčí aj pomerne krátky rozsah súdneho spisu, keďže Rozsudok Odvolacieho súdu je označený ako číslo listu 125. Ďalej o tom svedčí aj skutočnosť, že v predmetnej veci bolo nariadené a na Okresnom súde Bratislava V. sa uskutočnilo len jedno pojednávanie, na ktorom bol dostatočne objasnený skutkový stav veci a následne vyhlásený Rozsudok Prvostupňového súdu. Sťažovatelia ďalej poukazujú na to, že neprimeraná dĺžka konania o predmetnej právnej veci je zrejmá aj z postupu Krajského súdu v Bratislave, ktorý nenariadil žiadne pojednávanie, a teda ani nedoplňal, ani nezopakoval dokazovanie.“

5. Vzhľadom na uvedené sťažovatelia žiadajú, aby ústavný súd po prijatí ich sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Krajský súd v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 296/2013 porušil právo sťažovateľa v 1. rade, [REDAKOVANÉ]... a sťažovateľa v 2. rade, [REDAKOVANÉ]... na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa ustanovenia čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Ústavný súd Slovenskej republiky nariaďuje Okresnému súde Bratislava V., aby v právnej veci vedenej pod sp. zn. 6 C/206/2012 konal bez zbytočných prietahov.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi v 1. rade, [REDAKOVANÉ]... primerané finančné zadosťučinenie vo výške 500,00 € (slovom päťsto eur) a sťažovateľovi v 2. rade, [REDAKOVANÉ]... primerané finančné zadosťučinenie vo výške 500,00 € (slovom päťsto eur), ktoré sú im povinní vyplatiť Krajský súd v Bratislave a Okresný súd Bratislava V. spoločne a nerozdielne do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Krajský súd v Bratislave a Okresný súd Bratislava V. sú povinní spoločne a nerozdielne uhradiť Sťažovateľom trovy právneho zastúpenia na účet právneho zástupcu Sťažovateľov.“

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Zjavne neopodstatneným návrhom je návrh, ktorým sa namieta taký postup orgánu verejnej moci, ktorým nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namieta, ako aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval označené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (napr. II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 288/05, II. ÚS 298/06).

9. V súlade so svojou judikatúrou (II. ÚS 32/00, I. ÚS 29/02, IV. ÚS 61/03, II. ÚS 298/06, II. ÚS 250/09) ústavný súd poskytuje ochranu základnému právu na konanie bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy len vtedy, ak bola sťažnosť na ústavnom súde uplatnená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného práva došlo alebo porušenie v tom čase ešte trvalo.

10. Tak, ako to v sťažnosti uviedli samotní sťažovatelia, nimi napádané konanie krajského súdu vo veci vedenej pod sp. zn. 2 Co 296/2013 bolo právoplatne skončené 31. mája 2017, t. j. 2 mesiace pred podaním sťažnosti ústavnému súdu, ktorá bola ústavnému súdu doručená 27. júla 2017. Takže v čase podania sťažnosti ústavnému súdu už krajský súd nemohol ovplyvniť plynulosť priebehu odvolacieho konania, a teda ani porušiť označené právo sťažovateľov, pretože vyhlásením rozsudku vo veci samej krajský súd vykonal všetky zákonom predpokladané a dovolené úkony na odstránenie právnej neistoty sťažovateľov v konaní pred odvolacím súdom. Ďalšie úkony alebo postupy už krajský súd v tomto štádiu nemohol vykonávať, a preto bolo potrebné vec posudzovať so zreteľom na čl. 2 ods. 2 ústavy ako vec, v ktorej ústavná úloha krajského súdu pri odstraňovaní právnej neistoty sťažovateľov skončila vyhlásením rozhodnutia vo veci samej pred podaním sťažnosti ústavnému súdu.

11. Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcej zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

12. V súvislosti s argumentáciou sťažovateľov dovoľávajúcich sa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo veci posudzovania jednotnosti postupu prvostupňového a odvolacieho súdu z hľadiska hodnotenia plynulosti ich konania je nutné podotknúť, že v konaniach pred ESLP podáva sťažovateľ sťažnosť proti Slovenskej republike, zastúpenej všetkými orgánmi verejnej moci majúcimi právomoci v danej veci

konať a ju rozhodnúť, zatiaľ čo v konaní pred ústavným súdom sťažovateľ, súc zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, podáva sťažnosť proti konkrétnemu orgánu verejnej moci, v príčinnej súvislosti s postupom alebo rozhodnutím ktorého namieta porušenie svojich práv.

13. V súvislosti s tým, že vo veci sťažovateľov, tak ako uvádzajú v sťažnosti, nebolo ešte rozhodnuté o ich nároku na náhradu trov odvolacieho konania, ústavný súd vzhľadom na ustanovenie § 396 v spojení s § 262 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov podotýka, že sťažovateľmi napádaný krajský súd mal povinnosť rozhodnúť len o nároku na náhradu trov odvolacieho konania, čo aj krajský súd učinil, avšak o konkrétnej výške priznaného nároku na náhradu trov konania mal povinnosť rozhodnúť okresný súd, ktorého postup však sťažovatelia touto sťažnosťou nenamietajú (nad rámec ústavný súd podotýka, že o výške priznaného nároku na náhradu trov odvolacieho konania okresný súd už aj rozhodol uznesením zo 14. augusta 2017, pozn.).

14. Uvedené konštatovania boli aj s prihliadnutím na zmysel a účel ustanovenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov základom pre záver ústavného súdu, ktorý sťažnosť sťažovateľov už po jej predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

15. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o prikázaní okresnému súdu (sťažovatelia navrhujú vyslovenie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v postupe krajského súdu, avšak zaviazat' imperatívom vo veci konať navrhujú okresný súd, pozn.) vo veci konať, ako aj rozhodnutie o priznaní sťažovateľom primeraného finančného zadosťučinenia a úhrady trov konania je viazané na vyslovenie porušenia ich práv alebo slobôd (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd o tých častiach sťažnosti už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. marca 2018

